

Csoór Istvánra emlékezünk, születésének 115 és halálának 35. évfordulóján

Csoór István (Szeghalom, 1910. okt. 10. – Gyula, 1990. ápr. 22.): író, helytörténész és jó vízügyi szakember. Nem lehetetlen, de ritka ez a társítás. Kitanulta a lakatos mesterséget, 1933-tól 1948-ig irodatiszt volt Szeghalmon a Sebes-Körösi Vízsabályozó és Ármentesítő Társulatnál, Első írásait Móricz Zsigmond közölte a Kelet Népe c. folyóiratban. 1948-ban Gyulára költözött, 1951-ig, majd 1953-tól vállalhatott munkát a Vízügyi Igazgatóságnál; geodéta, vízügyi technikus volt nyugdíjazásáig (1968). Egy volt munkatársa így emlékezik rá: „Ezek a száraz életrajzi adatok, de ennél sokkal több volt, jó kolléga, jó barát és nem utolsósorban ízes magyar nyelvű szépirodalmi író, akinek több könyve jelent meg. Úgy tűnik a Körösök völgyében egyetlen a több évtizedes vízügyi szolgálatban, aki nem csak szakmai témákkal foglalkozott. Nagy társasági életet élt, rengeteg barátja volt és az éjszakába nyúló beszélgetéseken „ömlöttek belőle” a jobbnál-jobb, szórakoztató és elgondolkoztató történetek. Ezek a történetek nagyon gyakran a munkahelyről, vízügyi eseményekről szóltak persze az írói szabadság nyelvén megfogalmazva. Ezekből a történetekből novellásköteteiben sokat megörökített az utókornak”. 2013-ban rá emlékezve a Múzeum Baráti Kör Csoór István irodalmi novella pályázatot hirdetett vízügyi dolgozók számára. A pályázatról és eredményéről a Körös-vidéki Hírlevél XXIII. évfolyam különszáma tájékoztat. Csoór Istvánra pedig a művei: Örök malom, Havas udvar, Galagonyagally, Hegy és göröngy, Fák, virágok, füvek, A hangok messzire szállnak stb. olvasásával emlékezhetünk.

Két rövid részlet, kedv csinálónak a következő oldalon olvasható.

Emlékezzünk!

Részlet: Csoór István: „A nap sohasem alszik” című, Szeghalmon 1985-ben megjelent kötetéből a 7-es sorszámú (az 1930-as években játszódó) novellából:

„Azt mondta, hogy az állam nem fejšőstehén. Spórolni kell! Ne lődörögjön mindig mindenki a gáton és ne költsék a pénzt a méregdrága kocsira, taxira. Menjenek biciklivel, aki pedig nem tud kerekeezni, azt majd viszik a gátőrök. A pénztáros urat is. Az ötletét elmagyarázta a tekintetes vízmester úrnak, a vízmester úr meg Barna Gyurinak, a telefonban meg az összes gátőrnek. A csomagtartóra deszkát drótoznak, arra egy zsákot, vagy lópokrócot, nehogy szálkát kapjon a delikvens fenéke. Az irodától a Fokközi hídig kiviszi az utast Barna Gyuri, a hivatali altiszt. Ott átadja a szállítmányt Csapó gátőrnek, aki tovább viszi a másik gátőrig, ahol pihent fogat várja, és kerekezik tovább a következő gátőrházig. Ott megint illően fogadják, így két nap alatt végig stafétáznak a vonalon és nem kerül egy fityingbe sem.

A fűárverésen ki is próbáltatta. Barna Gyuri kezdte a stafétát. Neki csak három kilométeres útja volt, de azt mondta, inkább a gáton nyolcat, mint egyet a községen keresztül. Akkor indultak az iroda elöl, amikor az iskolások az iskolába. Ilyet még nem láttak a gyerekek! Soknak tátva maradt a szája. Nem mindennapi látvány. Egy vékonydongájú ember bicikli hátulján visz egy dromedárt, akinek a testsúlya vígan veri a száztíz kilót. A sovány ember úgy fújtat, mint a kovács fújtatója. Nyög, csüngeti a nyelvét, a kövér meg pipál hátul és tenyerével tapogatja a gurizó ember hátát, mert ráhullott a pipa parazsa. Kocogtak a bicikli után. S csak akkor rikkantották el magukat, amikor az egyik langaléta kölyök az ingre mutatott.

- Lángot vét az ing

Körülfogták a biciklit. Nézték előlről, hátulról. A langaléta szólt újra.

- Marha nehéz lehet, mert dühed a szeme ...

Barna Gyuri nyakon akarta csergetni, de nem merte elengedni a kormányt. Ha felborulnak a százhusz kilós ember egyből palacsintává nyomja.....Keserveset sóhajtott, mert előtte volt még a Berettyó hídja, a merészen emelkedő rámpával. A kölykök már azt saccolták.

- Ha feltolja megeszem a bakót ...

A híd rámpájánál nyögött Barna Gyuri, a pénztáros úr meg fintorgott, mert Gyuriban megszakadt a madzag.

- Hallja-e, görény maga? Ne csináljon ilyen szagosat, mert leszédülök

A másik hídnál Csapó Mihály várta a szállítmányt. Haptákolt és jelentette:

- Tekintetes pénztáros úr, alázatosan jelentem, a fogat előállt ... Mutatott a biciklire ...Az első kilométernél történt a baj. Nagyot reccsent a hátsó kerék és a pénztáros úr lefordult a kerékpárról. Gördült vagy kettőt, azután megnyugodott”

Részlet az 1-es számú novellából:

„Köpní való aljas gazember leszek, ha még egyszer a kocsmában szeszes italt iszok, Filyó Imre gátőr”

Ez a büntetésem. Ötszázszor kell leírnom és a legközelebbi raporton bemutatnom. Ez a parancs, mégpedig dupla Károly nagyságos igazgató főmérnök úr parancsa. Mennyit körmölhetek addig, nagy ég! De nem hajtom magam. Sűrűn pihentetem az ujjaimat, nézem a petróleumlámpa pislogó világát és közben sokat gondolkodom.

Többek között azon, jó volna kopírt tenni a papír közé. Gyorsabban haladnék ... Elvetettem rögtön, mert eszembe jutott Csapó Mihály a szomszéd gátőr. Így csinálta, de rá is fizetett. Átnyálazta dupla Károly a koma irkáját és máris bökdöste az írást:

- Ez mi ?!
- Alázatosan jelentem írás ...
- De milyen?
- Tenta, meg ceruza, vegyesen ... Elfogyott a kalamárisból a tenta ...
- Nagyanyja füle botja ...? Indigó! Mars ki!
- Pucoljon, de gyorsan, mert úgy a fenekibe rúgok, hogy a magasságos égből leverí az isten lábáról a papucsot... Tekergő ...!

A pislákoló lámpában feljebb szítom a belet, meglötyögtetem az öblönyben a petrórt és körmölök tovább. Magamban pedig dupla Károly igazgató-főmérnök úrral foglalkozom. Nagyságos Károlyhelyi Károly Károly okleveles mérnök, társulati igazgató-főmérnök műszaki tanácsos. Nem magas, nem alacsony, nem húsos, de nem is cingár. Frontharcos, kisezüstöt, nagyezüstöt és sebesülési emlékérmét kapott, amiért a Piaván hidat vert. Az Úri Kaszinónak, a Polgári Olvasó Egyletnek és a Római Katolikus Egyháznak örökös tagja

A gátőrök kedvelték, mert az elve az volt, hogy élni és élni hagyni.....”